ROZHODNUTIA

VYKONÁVACIE ROZHODNUTIE KOMISIE (EÚ) 2018/71

z 12. decembra 2017,

ktorým sa stanovuje výnimka pre výrobu a veľkoobchodný predaj elektriny v Holandsku z uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES

[oznámené pod číslom C(2017) 8339]

(Iba holandské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

EURÓPSKA KOMISIA,

so zreteľom na Zmluvu o fungovaní Európskej únie,

so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2014/25/EÚ z 26. februára 2014 o obstarávaní vykonávanom subjektmi pôsobiacimi v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a o zrušení smernice 2004/17/ES ([1]), a najmä na jej článok 35 ods. 3,

so zreteľom na žiadosť predloženú spoločnosťami DONG Energy A/S (DONG) ([2]), Eneco B.V. (Eneco) a N.V. Nuon Energy (Nuon) (ďalej len „žiadatelia“) e-mailom z 30. januára 2017,

po konzultácii s Poradným výborom pre verejné obstarávanie,

keďže:

1. SKUTKOVÉ OKOLNOSTI

(1) Spoločnosti DONG, Eneco a Nuon 30. januára 2017 predložili Komisii e-mailom žiadosť podľa článku 35 smernice 2014/25/EÚ (ďalej len „žiadosť“).

(2) Žiadosť predložená spoločnosťami DONG, Eneco a Nuon, ktoré sa považujú za obstarávateľov v zmysle článku 4 smernice 2014/25/EÚ, sa týka „trhu s výrobou a veľkoobchodným predajom elektriny“, ako sa opisuje v žiadosti.

(3) Žiadatelia sú „verejné podniky“ v zmysle smernice, keďže ich kontrolujú štátne, regionálne alebo miestne orgány:

a) Spoločnosť DONG je súčasťou skupiny DONG Energy. 50,4 % podiel v hlavnej materskej spoločnosti DONG Energy v súčasnosti vlastní Dánske kráľovstvo, ktoré má výlučnú kontrolu. Dánske kráľovstvo malo donedávna spoločnú kontrolu spolu so spoločnosťou Goldman Sachs ([3]), ale v prvotnej verejnej ponuke akcií, ktorá sa uskutočnila 9. júna 2016, Dánske kráľovstvo znížilo svoj podiel z 58,8 %, no získalo výlučnú kontrolu nad spoločnosťou DONG. Podľa politickej dohody väčšiny v dánskom parlamente si má Dánske kráľovstvo zachovať svoj kontrolný podiel aspoň do roku 2020.

b) Spoločnosť Eneco je kontrolovaná spoločnosťou Eneco Holding B.V. Podiely spoločnosti Eneco Holding B.V. sú v držbe 53 obcí, ktoré sa nachádzajú hlavne v holandských provinciách južné Holandsko, severné Holandsko, Utrecht a Frízsko.

c) Podiely v spoločnosti Nuon vlastní spoločnosť Vattenfall AB. Vattenfall AB je nekótovaná spoločnosť v 100 % vlastníctve švédskeho štátu.

([1]) Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 243.

([2]) To zahŕňa činnosti:
1. (dcérskych spoločností) spoločnosti DONG Energy Wind Power A/S, ktorá je nepriamou 100 % dcérskou spoločnosťou spoločnosti DONG. Tento subjekt je tiež subjektom, ktorý formálne predkladá žiadosť o výnimku z uplatňovania v mene spoločnosti DONG;
2. spoločnosti DONG Energy Netherlands B.V., ktorá je nepriamym držiteľom 50 % podielu v elektrárni Enecogen.

([3]) Pozri vec COMP/M.7068.

(4) Vzhľadom na to, že žiadosť nebola doplnená o stanovisko prijaté nezávislým vnútroštátnym orgánom v zmysle článku 35 ods. 2 smernice 2014/25/EÚ, Komisia informovala holandské orgány o žiadosti a zároveň požiadala o doplňujúce informácie prostredníctvom e-mailu z 24. marca 2017. Holandské orgány poskytli 19. júna 2017 e-mailom odpoveď na túto žiadosť o informácie. Odpoveď sa posúdila ako neúplná a viedla Komisiu k tomu, že 27. júla 2017 požiadala o ďalšie vysvetlenie, ktoré holandské orgány poskytli 25. septembra 2017.

(5) Vzhľadom na to, že odpovede na žiadosť o informácie neboli doručené v lehote stanovenej Komisiou, lehota na prijatie rozhodnutia bola pozastavená v období medzi dňom uplynutia konečného termínu stanoveného v žiadosti o informácie (17. apríla 2017) a prijatím úplných informácií (25. septembra 2017), a preto pripadla nová lehota na prijatie rozhodnutia Komisie na 12. decembra 2017.

2. **PRÁVNY RÁMEC**

(6) Smernica 2014/25/EÚ sa vzťahuje na zadávanie zákaziek na vykonávanie činností týkajúcich sa výroby a veľkoobchodného predaja elektriny, pokiaľ sa na túto činnosť nevzťahuje výnimka v zmysle článku 34 uvedenej smernice.

(7) V článku 34 smernice 2014/25/EÚ sa stanovuje, že zákazky, ktorých cieľom je umožniť vykonávanie jednej z činností, na ktoré sa vzťahuje smernica, nepodliehajú tejto smernici, ak v členskom štáte, v ktorom sa vykonáva, je táto činnosť priamo vystavená hospodárskej súťaži na trhoch, na ktoré nie je obmedzený prístup. Priame vystavenie hospodárskej súťaži sa posudzuje na základe objektívnych kritérií, pričom sa zohľadňujú osobitné charakteristiky dotknutého odvetvia.

3. **POSÚDENIE**

3.1. **Voľný prístup na trh**

(8) Prístup sa považuje za neobmedzený, ak daný členský štát implementoval a uplatnil príslušné právne predpisy Únie, ktorými sa otvára daný sektor alebo jeho časť. Tieto právne predpisy sú uvedené v prílohe III k smernici 2014/25/EÚ. V prípade odvetvia elektrickej energie ide o smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES ([1]).

(9) Holandsko transponovalo smernicu 2009/72/ES do vnútroštátneho práva prostredníctvom holandského zákona o elektrine z roku 1998 ([2]) (*Elektriciteitswet*). Z tohto dôvodu a v súlade s článkom 34 ods. 1 by sa prístup na trh mal na celom území Holandska považovať za neobmedzený.

3.2. **Priame vystavenie hospodárskej súťaži**

(10) Priame vystavenie hospodárskej súťaži by sa malo posudzovať na základe rôznych indikátorov, z ktorých žiadny nie je sám osebe rozhodujúci. Pokiaľ ide o trhy dotknuté týmto rozhodnutím, podiel hlavných účastníkov na danom trhu predstavuje jedno z kritérií, ktoré by sa mali zohľadniť. Vzhľadom na vlastnosti príslušných trhov by sa mali zohľadniť aj ďalšie kritériá.

(11) Týmto rozhodnutím nie je dotknuté uplatňovanie pravidiel hospodárskej súťaže a iných oblastí práva Únie. Najmä kritériá a metódy používané na posúdenie priameho vystavenia hospodárskej súťaži podľa článku 34 smernice 2014/25/EÚ sa nemusia zhodovať s kritériami a metódami používanými na vykonanie posúdenia podľa článku 101 alebo 102 zmluvy alebo nariadenia Rady (ES) č. 139/2004 ([3]). Tento bod potvrdil aj Všeobecný súd vo svojom nedávnom rozsudku ([4]).

([1]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2009/72/ES z 13. júla 2009 o spoločných pravidlách pre vnútorný trh s elektrinou, ktorou sa zrušuje smernica 2003/54/ES (Ú. v. EÚ L 211, 14.8.2009, s. 55).
([2]) Wet van 12-7-2012, Stb. 2012, 334 en Inwerkingtredingsbesluit van 12-7-2012, Stb. 2012, 336.
([3]) Nariadenie Rady (ES) č. 139/2004 z 20. januára 2004 o kontrole koncentrácií medzi podnikmi (Nariadenie ES o fúziách) (Ú. v. EÚ L 24, 29.1.2004, s. 1).
([4]) Rozsudok z 27. apríla 2016, Österreichische Post AG/Komisia, T-463/14, EU:T:2016:243, bod 28.

(12) Malo by sa pamätať na to, že cieľom tohto rozhodnutia je stanoviť, či sú služby, na ktoré sa vzťahuje žiadosť, vystavené takej úrovni hospodárskej súťaže (na trhoch, na ktoré nie je obmedzený prístup v zmysle článku 34 smernice 2014/25/EÚ), ktorou sa zaručí, že aj v prípade neexistencie disciplíny vyplývajúcej z podrobných pravidiel obstarávania stanovených v smernici 2014/25/EÚ sa obstarávanie na účely vykonávania príslušných činností bude vykonávať transparentným, nediskriminačným spôsobom založeným na kritériách, ktoré zákazníkom umožnia nájsť riešenie, ktoré bude celkovo ekonomicky najvýhodnejšie. V tejto súvislosti je dôležité mať na pamäti, že na dotknutom trhu nie všetci účastníci trhu podliehajú pravidlám verejného obstarávania ([1]). Preto spoločnosti, ktoré nepodliehajú týmto pravidlám, majú pri pôsobení na týchto trhoch možnosť vyvíjať konkurenčný tlak na účastníkov trhu, ktorí podliehajú pravidlám verejného obstarávania.

3.2.1 *Vymedzenie produktového trhu*

(13) Podľa precedentného prípadu Komisie COMP M.4110 E.ON – ENDESA z 25. apríla 2006 ([2]) možno v sektore elektrickej energie rozlíšiť tieto príslušné produktové trhy: i) výroba a veľkoobchodné dodávky; ii) prenos; iii) distribúcia a iv) maloobchodné dodávky. Zatiaľ čo niektoré z týchto trhov môžu byť ďalej rozdelené, podľa doterajšej praxe Komisie ([3]) sa odmieta rozlišovanie medzi trhom s výrobou elektriny a veľkoobchodným trhom zásobovania energiou, keďže výroba ako taká je len prvým krokom v hodnotovom reťazci, ale vyrobené objemy elektriny sa predávajú prostredníctvom veľkoobchodného trhu.

(14) Žiadosť predložená spoločnosťami DONG, Eneco a Nuon sa vzťahuje na výrobu a veľkoobchodný predaj elektriny.

(15) Holandský orgán pre spotrebiteľov a trhy (*Autoriteit Consument & Markt* – ďalej len „ACM“) usúdil, že trh s výrobou a veľkoobchodným predajom elektriny zahŕňa výrobu tak z konvenčných, ako aj z obnoviteľných zdrojov energie ([4]). V tomto prípade ACM konštatoval, že veterná energia je súčasťou trhu s veľkoobchodným predajom a výrobou elektriny ([5]). Dodal, že s elektrinou vyrobenou z vetra sa obchoduje na rovnakých trhoch ako s elektrinou vyrobenou z iných zdrojov ([6]). ACM preto rozhodol, že nebude osobitne posudzovať veľkoobchodný predaj veternej energie.

(16) Žiadatelia sa domnievajú, že situácia v oblasti elektriny z obnoviteľných zdrojov v Holandsku je iná než situácia v Nemecku a v Taliansku. Podľa žiadateľov podlieha elektrina z obnoviteľných zdrojov v Holandsku trhovým silám, a preto je zameniteľná s elektrinou z konvenčných zdrojov. V tomto ohľade žiadatelia poznamenávajú, že všetky energetické spoločnosti pôsobiace v Holandsku majú obchodnú spoločnosť. Obchodné činnosti v rámci obchodných spoločností sa používajú na obstarávanie elektriny vyrobenej vlastnou výrobou a na trhu s cieľom splniť záväzky voči svojim zákazníkom na maloobchodných trhoch. V rámci tohto obchodného portfólia je elektrina z obnoviteľných zdrojov plne zameniteľná s elektrinou z konvenčných zdrojov. Ak obchodné spoločnosti obstarávajú elektrinu na trhu, nakupujú ju na energetických burzách, ale aj ale prostredníctvom dvojstranných dohôd, ako sú dohody o nákupe elektrickej energie. Obchodné spoločnosti uzatvárajú dohody o nákupe elektrickej energie s výrobcami elektriny z konvenčných zdrojov, ako aj s výrobcami elektriny z obnoviteľných zdrojov. Obchodné spoločnosti energetických spoločností súťažia o predaj dohôd o nákupe elektrickej energie s výrobcami elektriny z obnoviteľných zdrojov, ktorí predávajú svoju elektrinu účastníkom trhu. Prevádzkovateľ prenosovej sústavy (PPS) neobstaráva žiadnu výrobu z obnoviteľných zdrojov. Podľa žiadateľov preto výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov podlieha trhovým silám, to znamená, že nie je potrebné dodržiavať európske pravidlá verejného obstarávania.

(17) Žiadatelia dodávajú, že právny rámec pre výrobcov elektriny z konvenčných zdrojov aj z obnoviteľných zdrojov je podobný. Jediný významný rozdiel je podľa ich názoru dotácia, ktorú dostávajú výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov, ktorá je navrhnutá s cieľom pokryť rozdiel medzi nákladmi na elektrinu z obnoviteľných zdrojov a trhovou cenou. Systém dotácií zavedený v Holandsku je známy ako Stimulering Duurzame Energieproductie (SDE+).

([1]) Podľa žiadosti sú obstarávateľmi v zmysle článku 4 smernice 2014/25/EÚ len spoločnosti Delta, DONG, EDF, Eneco a Nuon, a preto podliehajú pravidlám verejného obstarávania.
([2]) Vec COMP M.4110 E.ON – ENDESA, z 25. apríla 2006, body 10 a 11, s. 3.
([3]) Vec COMP/M. 3696 E.ON – MOL z 21. januára 2005, bod 223, vec COMP/M.5467, RWE-ESSENT z 23. júna 2009, bod 23.
([4]) Rozhodnutie ACM vo veci 6015 Nuon/Essent z 21. mája 2007, bod 53.
([5]) Nuon/Essent, body 14, 174.
([6]) ACM navyše poznamenal, že pre koncových odberateľov už sa presný zdroj elektriny nedá vysledovať. Určitý stupeň vysledovateľnosti môže existovať v súvislosti s potvrdením o pôvode, no samotná elektrina, ktorú (koncoví) odberatelia nakupujú, stále nie je vysledovateľná k zdroju.

(18) V roku 2012 Komisia vydala rozhodnutie o výnimke v súvislosti s nemeckým a talianskym trhom s elektrinou ([1]). Pokiaľ ide o Nemecko, Komisia usúdila, že „výroba a uvádzanie elektrickej energie na trh podľa zákona EEG“ nie je súčasťou trhu „pre výrobu a prvý predaj elektrickej energie vyrábanej z konvenčných zdrojov“, pretože „elektrická energia v rozsahu pôsobnosti zákona EEG sa zvyčajne nepredáva priamo na veľkoobchodnom trhu, ale najskôr ju nakúpia prevádzkovatelia prenosových sústav za zákonnú sadzbu odmeny“. Pokiaľ ide o Taliansko, Komisia sa podobne domnievala, že trh „s výrobou a veľkoobchodným predajom elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov“ je oddelený od trhu „s výrobou a veľkoobchodným predajom elektrickej energie vyrábanej z konvenčných zdrojov“, pretože „sa predaj elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov, ktoré sú predmetom mechanizmov CIP6 a FIT, uskutočňuje prevažne prostredníctvom prevádzkovateľa energetických služieb“. Kľúčovým dôvodom pre Komisiu, aby robila takéto rozdiely, bol v zásade predaj vyrobenej elektriny zo strany výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov netrhovému subjektu (prevádzkovateľ prenosovej sústavy – PPS v Nemecku a Gestore dei Servizi Energetici – GSE v Taliansku). Ďalšie úvahy, ktoré boli súčasťou týchto dvoch precedensov, boli tieto: i) prednosť výkupu obnoviteľných zdrojov energie; ii) zákonom stanovená výkupná cena. Komisia poznamenala, že v Nemecku a v Taliansku preto výroba elektriny z obnoviteľných zdrojov nepodlieha trhovým silám.

(19) V tomto prípade predávajú výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov svoju elektrinu priamo na veľkoobchodnom trhu v hospodárskej súťaži s výrobcami elektriny z konvenčných zdrojov.

(20) Okrem toho sa v holandskom zákone o elektrine nestanovuje prednosť výkupu obnoviteľných zdrojov energie. Prednostný prístup pre obnoviteľné zdroje sa stanovuje v pravidlách riadenia preťaženia a uplatňuje sa len v prípade preťaženia elektrizačnej sústavy. Poznamenáva sa však, že v posledných rokoch sa v Holandsku nevyskytli žiadne problémy s riadením preťaženia.

(21) Jediný spoločný prvok s nemeckým a talianskym precedensom sa týka zákonom stanovenej výkupnej ceny. Malo by sa však poznamenať, že dokonca aj tento prvok predstavuje v týchto dvoch precedensoch značné rozdiely. Komisia v tejto súvislosti poznamenáva, že pridelenie dotácie v rámci SDE+ podlieha hospodárskej súťaži prostredníctvom postupu predkladania ponúk, ktorým sa určujú pravidlá správania výrobcov elektriny z obnoviteľných zdrojov s ohľadom na ich politiku obstarávania ([2]). V rámci režimu subvencií SDE+ musia projekty s rôznymi obnoviteľnými technológiami súťažiť o predurčené množstvo dostupných finančných prostriedkov. Táto hospodárska súťaž je technologicky neutrálna. Projekty a/alebo technológie, ktoré predložia ponuku s najnižšou cenou, získajú dotáciu najskôr, až kým už nebudú k dispozícii žiadne prostriedky na dotácie. Holandský systém SDE+ teda podporuje konkurencieschopné ponuky, zatiaľ čo konkurenti sa snažia minimalizovať svoje náklady (teda hodnotu dotácie).

(22) Preto vzhľadom na uvedené skutočnosti výrobcovia elektriny z obnoviteľných zdrojov v Holandsku podliehajú konkurenčným tlakom.

(23) S prihliadnutím na uvedenú špecifickosť holandského trhu s elektrickou energiou na účely posúdenia podmienok stanovených v článku 34 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ a bez toho, aby tým boli dotknuté právne predpisy o hospodárskej súťaži, sa týmto príslušný produktový trh vymedzuje ako trh pre výrobu a veľkoobchodný predaj elektrickej energie vyrábanej z konvenčných, ako aj obnoviteľných zdrojov.

3.2.2 *Vymedzenie geografického trhu*

(24) V žiadosti sa uvádza, že žiadosť sa vzťahuje na činnosti na území Holandska.

(25) Komisia sa vo svojom rozhodnutí týkajúcom sa spoločnosti *RWE/Essent* ([3]) domnievala, že geografická pôsobnosť trhu zodpovedá buď Nemecku a Holandsku (mimo špičky) a vnútroštátnemu trhu (počas špičky), alebo vnútroštátnemu trhu (počas aj mimo špičky) – teda v závislosti od toho, či sa ďalej rozlišuje medzi časom špičky a mimo nej ([4]).

([1]) Vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/218/EÚ z 24. apríla 2012, ktorým sa vyníma výroba a veľkoobchodný predaj elektrickej energie vyrábanej z konvenčných zdrojov v Nemecku z uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 114, 26.4.2012, s. 21) a vykonávacie rozhodnutie Komisie 2012/539/EÚ z 26. septembra 2012, ktorým sa stanovuje výnimka týkajúca sa výroby a veľkoobchodného predaja elektrickej energie vyrábanej z konvenčných zdrojov v makrozóne Sever a makrozóne Juh v Taliansku z uplatňovania smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb a ktorým sa mení a dopĺňa rozhodnutie Komisie 2010/403/EÚ (Ú. v. EÚ L 271, 5.10.2012, s. 4).

([2]) Program dotácií SDE+ bol v roku 2015 posúdený ako zlučiteľný s pravidlami EÚ v oblasti štátnej pomoci, pretože obmedzuje narušenie hospodárskej súťaže na minimum – pozri SA.39399 (2015/N).

([3]) Vec COMP/M.5467, C(2009) 5177.

([4]) RWE/Essent, bod 32.

(26) ACM vo veci *Nuon-Reliant* konštatoval, že trh pre výrobu a veľkoobchodný predaj elektriny má minimálne vnútroštátny rozsah pôsobnosti ([1]). ACM zohľadnil konkurenčný tlak dovozu. ACM poznamenal, že geografický trh pre čas špičky zahŕňa aspoň Holandsko a Nemecko ([2]). ACM však poznamenal, že pri vysokom dopyte bol obmedzený konkurenčný tlak dovozu z dôvodu obmedzenej kapacity prepojenia. ACM uviedol, že medzi cenami v Holandsku a v Nemecku existuje obmedzená súvislosť.

(27) ACM sa odvolával na náznaky, že geografický trh by mohol byť širší než vnútroštátny trh aj počas špičky. ACM predpovedal, že by to tak bolo v prípade, že by sa efektívne dostupná kapacita dovozu rozšírila na najmenej 6 500 MW ([3]). Okrem Holandska by tento trh zahŕňal aj Nemecko alebo Belgicko. Okrem toho v prípade, že by existoval trh pre „hodiny v hlavnej špičke“ (túto možnosť ACM nechal otvorenú) ([4]), by geografický trh zahŕňal aspoň Holandsko a Nemecko, ak by sa efektívne dostupná kapacita dovozu rozšírila na najmenej 8 250 MW ([5]).

(28) Od rozhodnutia vo veci *Nuon/Essent* existujú rôzne projekty zamerané na zvýšenie kapacity prepojenia do a z Holandska. Kábel NorNed medzi Nórskom a Holandskom je v prevádzke od roku 2008 s kapacitou 700 MW. Kábel BritNed medzi Britániou a Holandskom je v prevádzke od roku 2011 s kapacitou 1 000 MW. Prebieha niekoľko ďalších projektov:

Hranica	Prepojovacie vedenie	Kapacita (MW)	Postavené v roku
Nemecko	Doetinchem-Wesel (nové)	1 500	2016 (uvedenie do prevádzky v roku 2018)
Nemecko	Meeden-Diele (rozšírenie)	500	2018
Dánsko	COBRA	700	2019
Belgicko	Kreekrak-Zandvliet	700 – 900	2021

(29) Výrazné zvýšenie kapacity prepojenia medzi Holandskom a susednými krajinami malo pravdepodobne priaznivý vplyv na hospodársku súťaž na holandskom trhu s výrobou elektriny.

(30) Komisia berie na vedomie rastúci význam dovozu na holandskom trhu s výrobou a veľkoobchodným predajom elektriny a zastáva názor, že na účely hodnotenia podmienok stanovených v článku 34 ods. 1 smernice 2014/25/EÚ a bez toho, aby bolo dotknuté právo hospodárskej súťaže, sa má holandský trh s výrobou a veľkoobchodným predajom elektriny považovať za oblasť, ktorá je aspoň vnútroštátna.

3.2.3 *Analýza trhu*

a) Podiely na trhu

(31) V predchádzajúcich rozhodnutiach ([6]) Komisia usúdila, že pokiaľ ide o trh s výrobou a veľkoobchodným predajom elektriny, je významný kumulovaný podiel najväčších troch podnikov na trhu. Vzhľadom na to, že nie všetci účastníci trhu podliehajú pravidlám verejného obstarávania, sa však analýza zameriava na postavenie na trhu a konkurenčné obmedzenia pre jednotlivých účastníkov trhu, na ktorých sa vzťahujú pravidlá verejného obstarávania. Ostatné vyjadrenia koncentrácie možno takisto považovať za relevantné.

([1]) Rozhodnutie ACM vo veci 5098/E.ON-NRE; rozhodnutie ACM vo veci 3386/Nuon – Reliant Energy Group.
([2]) Dokument o vízii v súvislosti s koncentráciami na trhoch s energiou, ktorý vydal holandský orgán na ochranu hospodárskej súťaže (NMa) v novembri 2006, bod 139.
([3]) Tamtiež, bod 139.
([4]) Tamtiež, body 29, 72 a skoršia definícia vo veci Nuon/Reliant v poznámke pod čiarou č. 4: „*Hlavná špička je elektrina potrebná v pracovných dňoch od 8:00 do 20:00*“.
([5]) Tamtiež, bod 139. RWE/Essent, bod 91.
([6]) Vykonávacie rozhodnutie 2012/218/EÚ a vykonávacie rozhodnutie 2012/539/EÚ.

(32) Holandský centrálny štatistický úrad (*Centraal Bureau voor de Statistiek*, ďalej len „CBS“) vydal vo februári 2015 správu o trhu s elektrickou energiou v Holandsku ([1]). Podľa správy bol inštalovaný výkon v Holandsku približne 31,5 GW, z čoho 20,1 GW predstavovalo centralizovaný inštalovaný výkon a 11,5 GW predstavovalo decentralizovaný inštalovaný výkon. Centrálna výroba je vymedzená ako výroba elektriny tepelnými alebo jadrovými elektrárňami, ktoré ju dodávajú priamo do vysokonapäťovej siete. Všetka ďalšia výroba elektriny sa nazýva decentralizovaná výroba, a to prostredníctvom tepelných zariadení, veternej energie, vodnej energie a solárnej energie.

Tabuľka 1

Inštalovaný výkon (MW a počet zariadení) v rokoch 2012, 2013 a 2014

	2012 (MW)	2012 (počet)	2013 (MW)	2013 (počet)	2014 (MW)	2014 (počet)
Centralizovaný	19 025	48	20 132	50	21 515	49
Decentralizovaný	10 905	6 405	11 408	6 451	11 799	6 445
Spolu	**29 930**	**6 453**	**31 540**	**6 501**	**33 314**	**6 494**

(*Zdroj:* CBS.)

(33) Žiadatelia takisto poskytujú vlastné údaje o výrobe vrátane rozdelenia medzi výrobou elektriny z konvenčných a obnoviteľných zdrojov. Z tabuľky vyplýva, že celková výroba sa pomaly znižovala, zatiaľ čo podiely spoločností DONG a Eneco na celkovej výrobe sa pomaly zvyšovali. Celková výroba spoločnosti Nuon zostala pomerne stabilná. Žiadatelia majú kombinovaný približný podiel menej ako 20 % celkovej výroby. Ich spoločný podiel na trhu sa medzi výrobou z konvenčných a obnoviteľných zdrojov výrazne nelíši.

Tabuľka 2

Výroba elektriny z obnoviteľných a konvenčných zdrojov (v miliónoch MWh), 2011 – 2015 (dočasne) ([1]), podiely na trhu v zátvorkách

Výroba	2011	2012	2013	2014	2015
Výroba	*113 000*	*102 500*	*100 900*	*103 400*	*109 600*
Dong	500 (0,5 %)	600 (0,6 %)	500 (0,5 %)	1 300 (1,2 %)	1 300 (1,2 %)
Eneco	1 500 (1,3 %)	2 200 (2,2 %)	1 500 (1,5 %)	2 600 (2,5 %)	4 900 (4,4 %)
Nuon	13 400 (11,9 %)	13 100 (12,8 %)	17 100 (17 %)	13 900 (13,4 %)	13 700 (12,5 %)
Ostatné	97 500 (86,3 %)	86 600 (84,5 %)	81 800 (81 %)	85 700 (82,8 %)	89 700 (81,8 %)
Konvenčné	*101 000*	*90 000*	*88 900*	*91 600*	*96 400*
Dong	[…] (*)	[…]	[…]	[…]	[…]
Eneco	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nuon	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Ostatné	86 900 (86,1 %)	75 500 (83,9 %)	71 400 (80,3 %)	75 900 (82,9 %)	79 400 (82,3 %)

([1]) Centraal Bureau voor de Statistiek, „Elektriciteit in Nederland“, február 2015, pozri https://www.cbs.nl/nl-nl/publicatie/2015/07/elektriciteit-in-nederland.

Výroba	2011	2012	2013	2014	2015
Obnoviteľné	*12 000*	*12 500*	*12 000*	*11 800*	*13 200*
Dong	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Eneco	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Nuon	[…]	[…]	[…]	[…]	[…]
Ostatné	10 600 (88,4 %)	11 100 (88,5 %)	10 400 (86,4 %)	9 800 (82,7 %)	10 300 (77,9 %)

(*) Dôverné informácie.
([1]) http://statline.cbs.nl/Statweb/publication/?DM=SLNL&PA=00377&D1=a&D2=701,712,714-715,718,729,731-732&HDR=G1&STB=T&VW=T (Zdroj: CBS).

(34) Dodatočné údaje poskytli holandské orgány 25. septembra 2017. Sú zhrnuté v tejto tabuľke:

Prevádzkovateľ	Podiel na trhu	2013	2014	2015
Delta	Výroba: Kapacita:	[…]	[…]	[…]
DONG	Výroba: Kapacita:	[…]	[…]	[…]
ERF	Výroba: Kapacita:	[…]	[…]	[…]
Eneco	Výroba: Kapacita:	[…]	[…]	[…]
NUON	Výroba: Kapacita:	[…]	[…]	[…]

(35) Z údajov poskytnutých žiadateľmi ([1]), ako aj holandskými orgánmi vyplýva, že ostatní výrobcovia elektrickej energie, ktorí spolu majú kumulatívny podiel na trhu vo výške približne 70 až 80 %, nepodliehajú ustanoveniam zákona o verejnom obstarávaní.

(36) Cieľom tohto rozhodnutia je stanoviť, či sú činnosti výroby a veľkoobchodného predaja elektrickej energie vystavené takej úrovni hospodárskej súťaže (na trhoch, na ktoré je voľný prístup), ktorá zaručí, že aj v prípade nedodržania disciplíny zavedenej pomocou podrobných pravidiel obstarávania stanovených v smernici 2014/25/EÚ sa bude obstarávanie na vykonávanie dotknutých činností uskutočňovať transparentným a nediskriminujúcim spôsobom založeným na kritériách umožňujúcich obstarávateľovi nájsť riešenie, ktoré je z celkového hľadiska ekonomicky najvýhodnejšie.

(37) V súvislosti s výrobou a veľkoobchodnými dodávkami elektrickej energie možno uvedené skutočnosti považovať za ukazovateľ priameho vystavenia aktérov na trhu hospodárskej súťaži, na ktorých sa vzťahujú ustanovenia právnych predpisov o obstarávaní.

([1]) Podľa žiadosti, bod 5.2.3.

b) Iné faktory

(38) Úroveň dovozu v Holandsku predstavuje 28 % celkových dodávok a spotreby. Tá je napríklad vyššia ako dovoz elektriny Talianska (13,4 %) v čase, keď sa posudzoval taliansky trh s výrobou elektrickej energie ([1]). Komisia zistila, že tento dovoz mal pozitívny účinok na hospodársku súťaž a ďalej by sa zlepšil, len keby sa sprístupnila dodatočná kapacita prepojenia. Úroveň dovozu na holandskom trhu potvrdzuje záver, že obstarávatelia pôsobiaci na holandskom trhu s elektrickou energiou sú vystavení hospodárskej súťaži.

(39) Stupeň likvidity na veľkoobchodnom trhu analyzovaný vnútroštátnym orgánom na ochranu hospodárskej súťaže ACM ([2]) a fungovanie holandského vyrovnávacieho trhu nie sú v rozpore so záverom, že obstarávatelia pôsobiaci na holandskom trhu s výrobou elektriny sú vystavení hospodárskej súťaži.

4. ÁVERY

(40) Vzhľadom na faktory preskúmané vyššie by sa podmienka priameho vystavenia hospodárskej súťaži stanovená v článku 34 smernice 2014/25/EÚ mala považovať za splnenú v súvislosti s obstarávateľmi s ohľadom na výrobu a veľkoobchodné dodávky elektrickej energie v Holandsku.

(41) Keďže podmienka neobmedzeného prístupu na trh sa považuje za splnenú, smernica 2014/25/EÚ by sa nemala uplatňovať v prípadoch, keď obstarávatelia zadávajú zákazky, ktorých cieľom je umožniť výrobu a veľkoobchodný predaj elektriny v Holandsku, ani keď organizujú súťaže návrhov na vykonávanie takejto činnosti v uvedenej geografickej oblasti.

(42) Toto rozhodnutie je založené na právnej a skutkovej situácii v období od januára 2017 do novembra 2017, ako to vyplýva z informácií, ktoré poskytli žiadatelia a holandské orgány. Toto rozhodnutie sa môže preskúmať, keby značné zmeny v právnej alebo skutkovej situácii viedli k tomu, že by už neboli splnené podmienky uplatniteľnosti článku 34 smernice 2014/25/EÚ.

(43) Je potrebné pripomenúť, že v článku 16 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ ([3]) sa stanovuje oslobodenie od uplatňovania uvedenej smernice na koncesie, ktoré udeľujú obstarávatelia, ak pre členský štát, v ktorom sa koncesie majú plniť, bolo v súlade s článkom 35 smernice 2014/25/EÚ stanovené, že táto činnosť je priamo vystavená hospodárskej súťaži v súlade s článkom 34 danej smernice. Keďže sa dospelo k záveru, že činnosti výroby a veľkoobchodného predaja elektriny podliehajú hospodárskej súťaži, koncesné zmluvy, ktorých cieľom je umožniť vykonávanie uvedených činností v Holandsku, budú vylúčené z rozsahu pôsobnosti smernice 2014/23/EÚ.

(44) Opatrenia stanovené v tomto rozhodnutí sú v súlade so stanoviskom Poradného výboru pre verejné obstarávanie,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Smernica 2014/25/EÚ sa neuplatňuje na zákazky, ktoré zadali obstarávatelia a ktorých cieľom je umožniť výrobu a veľkoobchodný predaj elektriny v Holandsku.

([1]) Rozhodnutie Komisie 2010/403/EÚ zo 14. júla 2010, ktorým sa výroba elektrickej energie a veľkoobchod s ňou v talianskej makrozóne Sever a maloobchod s elektrickou energiou zameraný na koncových zákazníkov napojených na sieť stredného, vysokého a veľmi vysokého napätia v Taliansku vynímajú z pôsobnosti smernice Európskeho parlamentu a Rady 2004/17/ES o koordinácii postupov obstarávania subjektov pôsobiacich v odvetviach vodného hospodárstva, energetiky, dopravy a poštových služieb (Ú. v. EÚ L 186, 20.7.2010, s. 44), bod 11.

([2]) ACM vo svojej najnovšej správe o likvidite, ktorá bola uverejnená v roku 2014, dospel k záveru, že likvidita veľkoobchodného trhu s elektrinou (napríklad vyššie predávané objemy, nižšia volatilita cien a menšie rozpätie medzi nákupnou a predajnou cenou) sa v období rokov 2009 – 2013 zrejme zvýšila. ACM ďalej poznamenal, že počet transakcií s vnútrodennými produktmi sa v roku 2013 v porovnaní s rokom 2012 viac ako zdvojnásobil.

([3]) Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/23/EÚ z 26. februára 2014 o udeľovaní koncesií (Ú. v. EÚ L 94, 28.3.2014, s. 1).

Článok 2

Toto rozhodnutie je určené Holandskému kráľovstvu.

V Bruseli 12. decembra 2017

Za Komisiu
Elżbieta BIEŃKOWSKA
členka Komisie